

Presentació

L'experiència de la Secció Filològica de celebrar una reunió plenària fora de la seu de l'Institut d'Estudis Catalans a Barcelona, compleix avui a Sueca vint-i-nou anys. Han estat vint-i-vuit trobades anteriors a la present que han donat molt bons resultats, tant per les relacions que s'han establert de manera més forta entre la Secció Filològica i l'organisme que ha acollit la trobada com des del vessant de les aportacions científiques.

Any rere any, juntament amb la celebració de la reunió plenària de la Secció Filològica fora de Barcelona, s'organitza una jornada científica d'un dia i mig en què es tracten temes específics relacionats amb el lloc de la jornada, i les ponències que s'hi fan van configurant una col·lecció de publicacions que són bona mostra de la qualitat de les intervencions i de les discussions que hi tenen lloc.

Any rere any, membres de la Secció Filològica intervenen en la jornada, però el que és més important són les intervencions d'especialistes locals, investigadors acadèmics o simplement erudits del lloc, els quals presenten aspectes sovint desconeguts per a una gran majoria dels membres de la Secció.

Una de les qüestions sempre presents en aquestes jornades desplaçades de Barcelona és, com així havia de ser, l'exposició i anàlisi de l'estat de la llengua catalana. La Secció coneix bé, per la part que li toca com a responsable, l'estat dels treballs de codificació lingüística, però li queden més lluny les dades precises sobre l'ús i les actituds, temes que els especialistes locals coneixen de primera mà. En aquesta jornada, celebrada a l'Espai Joan Fuster de Sueca i coordinada per Vicent Pitarch, com a delegat de la Secció Filològica, i Salvador Ortells i Francesc Pérez i Moragón, en nom de l'Espai Fuster, les intervencions s'han centrat fonamentalment en temes lligats a Joan Fuster i a la literatura. Hi ha hagut ponències sobre el món de Joan

Fuster (Francesc Pérez i Moragón), sobre la seva obra poètica (Salvador Ortells) i sobre la Càtedra Joan Fuster de la Universitat de València (Ferran Carbó), al costat d'una exposició sobre les societats literàries (Juli Capilla), els índexs de lectura al País Valencià (Gemma Lluch) o els malnoms a Sueca (J. Antoni Carrasquer). El conjunt de les aportacions han traçat un bon retrat del personatge literari i de la persona compromesa que va ser Fuster, i també del món més pròxim en què va viure.

Totes les Jornades de la Secció Filològica a l'exterior són, òbviamment, importants i es proposen els mateixos objectius, però són especialment rellevants les que se celebren fora del territori del Principat de Catalunya. La raó és ben clara. L'Institut d'Estudis Catalans és per història, per tradició i per autoritat moral la institució que s'ocupa de la llengua i la cultura catalanes en el sentit ampli de tot el domini catalanoparlant, amb independència de l'existència i el valor jurídic d'altres institucions que s'ocupen de la llengua i la cultura d'una part d'aquest territori. No és en va que les seccions de l'Institut d'Estudis Catalans, i de manera molt especialment important la Secció Filològica, es componguin de membres que procedeixen de totes les terres de parla catalana, que representen totes les varietats del català, de Salses a Guardamar i de Fraga a l'Alguer. Aquest és l'esperit que tenen les Jornades de la Secció Filològica en aquest cas al País Valencià. L'Institut d'Estudis Catalans és l'ens que s'ocupa de la llengua catalana en la seva globalitat i fixa, a partir dels treballs de la Secció Filològica, la norma lingüística de la llengua, tenint en compte flexiblement totes les varietats parlades i buscant l'acord amb la resta d'ens territorials. La presència de la Secció Filològica al País Valencià vol mostrar que, més enllà de les especificitats de la llengua a les terres valencianes, la parla que s'anomena català comunament, però també valencià en aquest territori, forma part del conjunt del català en la seva totalitat, sense confondre aquesta denominació amb la parla pròpia de Catalunya, que en constitueix també una varietat, o més matisadament, un conjunt d'altres varietats. Heus doncs el valor simbòlic tan específic de les reunions de la Secció Filològica fora de la seu de Barcelona i fora també de la delimitació de Catalunya.

Que no es confonguin doncs les coses, a Sueca hi va la Secció Filològica perquè és part del territori en què, amb independència de com es denomini, s'hi usa la llengua catalana. Fuster coneixia molt bé aquestes circumstàncies i també defensava que, perquè un territori vulgui formar part d'un conjunt, s'hi ha de sentir integrat no només pels fets històrics, sinó sobretot pel respecte a la seva especificitat de parla.

TERESA CABRÉ
Presidenta de la Secció Filològica